

Vergaderjaar 1999–2000

26 800 X

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2000

Nr. 41

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 14 juni 2000

Op 8 en 9 juni jl. zijn in Brussel de najaarsvergaderingen van Navo-ministers van Defensie gehouden. Hierbij bied ik u de communiqués aan van de Noord-Atlantische Raad voor ministers van Defensie (NAC(D)), het Defensie Planning Comité (DPC), de Nucleaire Planning Groep (NPG), het Navo-Oekraïne Comité (NUC), de Permanente Gezamenlijke Raad en de Euro-Atlantische Partnerschapsraad (EAPR)¹.

Veel bondgenoten onderstreepten het belang van concrete stappen ter versterking van de Europese defensiecapaciteiten. De Navo-ministers van Defensie stonden in dat verband uitvoerig stil bij de voortgang van het **Defence Capabilities Initiative (DCI)**. De regeringsleiders van de Navo namen dit belangrijke initiatief vorig jaar tijdens de Top van Washington omdat de Navo-strijdkrachten in de veranderende veiligheidssituatie doeltreffend moeten kunnen blijven optreden. Het DCI bevat in totaal 58 maatregelen die de komende jaren moeten worden uitgevoerd ter verbetering van het voortzettingsvermogen, de inzetbaarheid, de mobiliteit, de effectiviteit, het overlevingsvermogen en de interoperabiliteit van hun eenheden.

Tijdens de Kosovo-crisis is duidelijk gebleken dat de capaciteiten van met name de Europese bondgenoten nog ernstig tekortschieten. De secretaris-generaal van de Navo, George Robertson, en de Amerikaanse minister van Defensie, William Cohen, hielden dan ook een krachtig pleidooi voor een verhoging van de Europese defensiebegrotingen. Het DCI geeft de Europese bondgenoten een praktisch instrument in handen om de eigen defensiecapaciteiten te versterken en de hoofddoelstelling van de Europese Unie te verwezenlijken. Tijdens het informele diner van Europese Navo-ministers van Defensie heb ik de discussie hierover ingeleid. Ten onrechte wordt soms de indruk gewekt dat een versterking van de Europese defensiecapaciteiten de Navo kan ondermijnen. Het is juist in het belang van de toekomstige samenhang van de Navo dat Europa een volwaardige militaire bijdrage levert.

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

Ik heb voorts in het Navo-overleg het belang van doelmatigheid en van creatieve en innovatieve oplossingen voor Europese tekortkomingen beklemtoond. Zeker de kleinere lidstaten hebben hierbij belang. Nederland heeft daarom het initiatief genomen tot nauwe samenwerking tussen de Europese F-16 landen bij de aanschaf, de opslag en het beheer van precisiemunitie («precision guided munitions»). Samen met België, Denemarken, Noorwegen en Portugal is een werkgroep opgericht om de samenwerkingsmogelijkheden te bestuderen. Dit initiatief is bedoeld om door multinationale samenwerking tekortkomingen op dit gebied op een doelmatige en doeltreffende manier op te lossen. Precisiemunitie is van groot belang bij crisisbeheersingsoperaties om nevenschade zoveel mogelijk te vermijden, maar is erg duur. Het initiatief sluit nauw aan bij een van de DCI-maatregelen en wordt gesteund door de VS. Ik sluit niet uit dat het de aanzet vormt tot verdergaande samenwerking tussen deze landen op F 16-gebied. In dat verband is van belang dat en marge van de vergadering Portugal door ondertekening van een Memorandum of Understanding is toegetreden tot de F-16 Multinational Fighter Program (MNFP).

Alle Navo-lidstaten hebben inmiddels laten weten hoe zij de DCI-doelstellingen willen uitvoeren. Nederland voert bijna 95 percent van de DCI-gerelateerde «force goals» geheel of gedeeltelijk uit. Daarmee komt ons land in vergelijking tot de overige bondgenoten goed uit de bus. Dit wordt onderschreven door de secretaris-generaal van de Navo, de hoogste Navo-commandanten en de Verenigde Staten. Nederland heeft voorts voorstellen gedaan voor de stroomlijning en de aanpassing van de Navo-defensieplanning en voor het gebruik van de mogelijkheden van multinationale financiering om gedeelde tekortkomingen op te heffen.

Er was tijdens de vergadering ook waardering voor de verhoging van de Nederlandse defensiebegroting, die het gevolg is van het overleg met de Tweede Kamer over de Defensienota en de daaropvolgende kabinets-besluiten. Hiervan gaat binnen het bondgenootschap een belangrijk signaal uit: zij wordt gezien als het begin van een noodzakelijke trendbreuk. De verhoging van de defensiebegroting neemt niet weg dat de beoogde versterking van de Europese defensiecapaciteiten in de toekomst meer investeringen zal vergen, ook van Nederland. Met defensieuitgaven van 1,7 percent van het bruto binnenlands product zit Nederland beneden het Europese Navo-gemiddelde (2,0 percent).

De Minister van Defensie,
F. H. G. de Grave